

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (osmo vijeće)

11. srpnja 2024.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Borba protiv kašnjenja u plaćanju u poslovnim transakcijama – Direktiva 2011/7/EU – Članak 6. stavak 1. – Najniži fiksni iznos na ime naknade za troškove naplate – Odredba nacionalnog prava koja dopušta odbijanje zahtjeva za plaćanje tog fiksnog iznosa u slučaju kašnjenja koje nije značajno ili je tražbina mala – Obveza tumačenja usklađenog s pravom Unije”

U predmetu C-279/23,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Sąd Rejonowy Katowice – Zachód w Katowicach (Općinski sud Katowice – Zapad u Katowicama, Poljska), odlukom od 7. ožujka 2023., koju je Sud zaprimio 28. travnja 2023., u postupku

Skarb Państwa - Dyrektor Okręgowego Urzędu Miar w K.

protiv

Z. sp.j.,

SUD (osmo vijeće),

u sastavu: N. Piçarra (izvjestitelj), predsjednik vijeća, N. Jääskinen i M. Gavalec, suci,

nezavisni odvjetnik: A. Rantos,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani dio postupka,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Z. sp.j., K. Pluta-Gabryś, *radca prawny*,
- za poljsku vladu, B. Majczyna, u svojstvu agenta,
- za Europsku komisiju, G. Gattinara i M. Owsiany-Hornung, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči bez mišljenja,

* Jezik postupka: poljski

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 6. stavka 1. Direktive 2011/7/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o borbi protiv kašnjenja u plaćanju u poslovnim transakcijama (SL 2011., L 48, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 17., svezak 2., str. 200.).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između Skarbi Państwa (Državna riznica, Poljska), koji zastupa Dyrektor Okręgowego Urzędu Miar w K. (direktor Regionalnog ureda za mjere u K., u daljnjem tekstu: Ured za mjere) i Z. sp. j., društva osnovanog u skladu s poljskim pravom, u vezi sa zahtjevom za isplatu fiksnog iznosa troškova naplate koje je taj ured imao zbog uzastopnih kašnjenja u plaćanju društva Z koja se odnose na usluge umjeravanja mjernih instrumenata koje pruža navedeni ured.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 Uvodne izjave 12., 17. i 19. Direktive 2011/7 glase:
  - „(12) Zakašnjelo plaćanje predstavlja povredu ugovora koja je zbog niskih kamatnih stopa zaračunatih na zakašnjela plaćanja, odnosno njihova izostanka, i/ili zbog sporih postupaka naknade štete postala financijski privlačna dužnicima u većini država članica. Odlučan pomak prema kulturi ažurnog plaćanja, u kojoj bi se i isključivanje prava na zaračunavanje kamata uvijek smatralo posebno nepravednim ugovornim uvjetom ili postupanjem, nužan je kako bi se obrnuo ovaj trend i suzbilo zakašnjenje plaćanja. Takav pomak također treba uključivati uvođenje posebnih odredbi o razdobljima plaćanja i o naknađivanju pretrpljenih troškova vjerovnika, kao i odredbe da se, između ostalog, isključivanje prava na naknadu troškova naplate smatra posebno nepravednim.
  - [...]
  - (17) Dužnikovo plaćanje smatra se zakašnjelim, u smislu prava na kamatu na zakašnjelo plaćanje, ako vjerovnik na datum dospijeca ne raspolaže iznosom duga pod uvjetom da je ispunio svoje zakonske i ugovorne obveze.
  - [...]
  - (19) Pravedna naknada vjerovniku za troškove naplate pretrpljene zbog zakašnjelog plaćanja nužna je kako bi se suzbila zakašnjela plaćanja. Troškovi naplate također bi trebali uključivati naplatu administrativnih troškova i naknadu internih troškova pretrpljenih zbog zakašnjelog plaćanja, za koju ova Direktiva treba odrediti fiksni najniži iznos koji se može zbrajati s kamatom na zakašnjelo plaćanje. Naknada u obliku fiksnog iznosa za cilj treba imati ograničavanje administrativnih i internih troškova vezanih uz naplatu.

Naknada za troškove naplate treba biti određena ne dovodeći u pitanje nacionalne odredbe prema kojima nacionalni sud može dodijeliti naknadu vjerovniku za svu dodatnu štetu vezanu uz dužnikovo zakašnjelo plaćanje.”

4 Članak 1. te direktive, naslovljen „Predmet i područje primjene”, predviđa:

„1. Cilj je ove Direktive suzbijanje zakašnjelih plaćanja u poslovnim transakcijama, da bi se osiguralo uredno funkcioniranje unutarnjeg tržišta i time potaknula konkurentnost poduzeća, posebno malih i srednjih.

2. Ova se Direktiva primjenjuje na sva plaćanja koja se izvršavaju kao naknada za poslovnu transakciju.

[...]”

5 Na temelju članka 2. točaka 1. i 4. navedene direktive:

„U smislu ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

1. ‚poslovne transakcije’ znači transakcije između poduzeća ili između poduzeća i javnih tijela koje vode do isporuke robe, odnosno pružanja usluga, uz naknadu;

2. ‚javno tijelo’ znači svaki javni naručitelj, definiran u točki (a) članka 2. stavka 1. Direktive 2004/17/EZ [Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. o usklađivanju postupaka nabave subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetskom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga (SL 2004., L 134, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6., svezak 1., str. 43.)] i u članku 1. stavku 9. Direktive 2004/18/EZ [Europskog parlamenta i Vijeća 2004/18/EZ od 31. ožujka 2004. o usklađivanju postupaka za sklapanje ugovora o javnim radovima, ugovora o javnoj nabavi robe te ugovora o javnim uslugama (SL 2004., L 134, str. 114.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6., svezak 1., str. 156.)], bez obzira na predmet ili vrijednost ugovora;

3. ‚poduzeće’ znači svaku organizaciju, osim javnog tijela, koja poduzima neovisnu gospodarsku ili profesionalnu aktivnost, pa i ako tu aktivnost provodi jedna osoba;

4. ‚zakašnjelo plaćanje’ znači plaćanje koje nije izvršeno unutar ugovornog ili zakonskog razdoblja plaćanja, pri čemu su zadovoljeni uvjeti utvrđeni u članku 3. stavku 1. odnosno članku 4. stavku 1.”

6 Članak 3. Direktive 2011/7, naslovljen „Transakcije između poduzeća”, predviđa:

„1. Države članice osiguravaju da u poslovnim transakcijama između poduzeća vjerovnik ima pravo na kamatu na zakašnjelo plaćanje bez potrebe izdavanja požurnice, ako su zadovoljeni sljedeći uvjeti:

(a) vjerovnik je ispunio svoje ugovorne i pravne obveze; i

(b) vjerovnik nije primio dospjeli iznos na vrijeme, osim ako dužnik nije odgovoran za kašnjenje.

[...]”

7 Članak 4. te direktive, naslovljen „Transakcije između poduzeća i javnih tijela”, predviđa, u stavku 1.:

„1. Države članice osiguravaju da u poslovnim transakcijama u kojima je dužnik javno tijelo vjerovnik nakon isteka razdoblja utvrđenog u stavicima 3., 4. ili 6. ima pravo na zakonsku kamatu na zakašnjelo plaćanje, bez potrebe izdavanja požurnice, pri čemu su zadovoljeni sljedeći uvjeti:

(a) vjerovnik je ispunio svoje ugovorne i pravne obveze; i

(b) vjerovnik nije primio dospjeli iznos na vrijeme, osim ako dužnik nije odgovoran za kašnjenje.”

8 Članak 6. navedene direktive, naslovljen „Naknada za troškove naplate”, predviđa:

„1. Države članice osiguravaju da u slučajevima kad se zaračuna kamata na zakašnjelo plaćanje u poslovnim transakcijama u skladu s člankom 3. ili 4. vjerovnik ima pravo dobiti od dužnika fiksni iznos od najmanje 40 eura.

2. Države članice osiguravaju da fiksni iznos iz stavka 1. bude potraživan bez potrebe slanja požurnice, kao naknada za vjerovnikove vlastite troškove naplate.

[...]”

9 Članak 7. te direktive, naslovljen „Nepravedni ugovorni uvjeti ili postupanja”, propisuje u svojim stavicima 1. i 3.:

„1. Države članice osiguravaju da ugovorni uvjet ili postupanje, vezani uz datum ili razdoblje plaćanja, kamatnu stopu na zakašnjelo plaćanje, odnosno, uz naknadu za troškove naplate, budu ili neizvršivi ili upotrijebljeni kao podloga za zahtjev za naknadu štete ako su posebno nepravedni prema vjerovniku.

Pri određivanju je li ugovorni uvjet ili postupanje posebno nepravedno prema vjerovniku u smislu prvog podstavka razmatraju se sve okolnosti slučaja, uključujući:

(a) svako posebno odstupanje od dobre poslovne prakse, suprotno dobroj vjeri i poštenom poslovanju;

(b) prirodu proizvoda ili usluge; i

(c) pitanje ima li dužnik neki opravdan razlog odstupati od zakonske kamatne stope na zakašnjelo plaćanje, od razdoblja plaćanja navedenog u članku 3. stavku 5., u članku 4. stavku 3. točki (a), u članku 4. stavku 4. i članku 4. stavku 6., odnosno od fiksnog iznosa iz članka 6. stavka 1.

2. U smislu stavka 1., ugovorni uvjet ili postupanje koje isključuje kamate na zakašnjelo plaćanje smatra se posebno nepravednim.

3. U smislu stavka 1., za ugovorni uvjet ili postupanje koje isključuje naknadu za troškove naplate, kao što je navedeno u članku 6., pretpostavlja se da je posebno nepravedno.”

Poljsko pravo

Zakon o sprečavanju prekomjernih kašnjenja u poslovnim transakcijama

- 10 U skladu s člankom 10. Ustawe o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Zakon o sprečavanju prekomjernih kašnjenja u poslovnim transakcijama), od 8. ožujka 2013. (Dz. U. iz 2022., pozicija 893.), kojim je u poljski pravni poredak prenesena Direktiva 2011/7, i koji je stupio na snagu 28. travnja 2013.:

„1. Počevši od dana od kojeg ima pravo na kamate iz članka 7. stavka 1. ili članka 8. stavka 1. vjerovnik ima pravo dobiti od dužnika, bez slanja opomene, naknadu za troškove naplate koja predstavlja protuvrijednost iznosa:

1. od 40 eura – kada novčana tražbina nije viša od 5000 poljskih zlota [(oko 1155 eura)];

[...]

2. Osim iznosa iz stavka 1. vjerovnik ima pravo i na naknadu, u opravdanom iznosu, pretrpljenih troškova naplate koji prelaze navedeni iznos.”

Građanski zakonik

- 11 Članak 5. Ustawe – Kodeks cywilny (Građanski zakonik), od 23. travnja 1964. (Dz. U. iz 2022., pozicija 1360.) (u daljnjem tekstu: poljski Građanski zakonik), određuje:

„Pravo se ne može koristiti na način koji je protivan društveno-ekonomskoj svrsi tog prava ili načelima društvenog suživota. Takvo postupanje ili propuštanje nositelja prava ne smatra se izvršavanjem prava o kojem je riječ i nije obuhvaćeno zaštitom.”

Glavni postupak i prethodno pitanje

- 12 Ured za mjere pruža usluge umjeravanja mjernih instrumenata kojima se društvo Z redovito koristi. Ono je te usluge dvaput platilo sa zakašnjenjem. Prvo zakašnjelo plaćanje, u trajanju od dvadeset dana, odnosilo se na iznos od 246 PLN (oko 55 eura), a drugo, u trajanju od pet dana, na iznos od 369 PLN (oko 80 eura).
- 13 Ured za mjere podnio je zatim Sądu Rejonowom Katowice – Zachód w Katowicach (Općinski sud Katowice – Zapad u Katowicama, Poljska), sudu koji je uputio zahtjev, zahtjev za plaćanje iznosa od 80 eura, uvećanog za kamate predviđene poljskim pravom, odnosno iznosa koji odgovara dvostrukoj naknadi za troškove naplate iz članka 10. stavka 1. točke 1. Zakona o sprečavanju prekomjernih kašnjenja u poslovnim transakcijama.
- 14 Sud koji je uputio zahtjev ističe da se, prema ustaljenoj sudskoj praksi poljskih sudova, tužbe za plaćanje fiksnog iznosa naknade za troškove naplate odbijaju kada je dužnikovo kašnjenje u plaćanju zanemarivo ili kada je iznos dugovanog potraživanja malen. Ističe da predmet koji se pred njim vodi prikazuje takvu praksu, s obzirom na to da društvo Z nikada nije bilo osuđeno, iako je barem 39 puta kasnilo s plaćanjem.

- 15 Prema navodu suda koji je uputio zahtjev, odbijanje tih tužbi temelji se na članku 5. poljskog Građanskog zakonika, koji se tumači na način da se, ako iznos tražbine s čijim se plaćanjem kasni ne prelazi iznos u poljskim zlotima od 100 do 300 eura ili ako kašnjenje s plaćanjem tražbine nije dulje od dva do šest tjedana, smatra da je naknada štete vjerovnika „protivna načelima društvenog suživota”, što je izraz koji taj sud izjednačava s onim „u suprotnosti s moralom”.
- 16 Sud koji je uputio zahtjev se pita o usklađenosti takvog tumačenja s člankom 6. stavkom 1. Direktive 2011/7, u vezi s njezinom uvodnom izjavom 12. Prema mišljenju tog suda, prihvaćanje od strane poljskih sudova običaja koji se sastoji od toga da dužnici izvršavaju plaćanja malih iznosa sa zakašnjenjem, s posljedicom da se smatra da vjerovnik koji ne poštuje taj običaj i zahtijeva naknadu štete povređuje navedena „načela društvenog suživota”, ne može opravdati uvođenje u nacionalno pravo iznimke od jasne, precizne i bezuvjetne odredbe predviđene u tom članku 6. stavku 1.
- 17 S obzirom na navedeno, Sąd Rejonowy Katowice – Zachód w Katowicach (Općinski sud Katowice – Zapad u Katowicama) odlučio je prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje:
- „Protivi li se članku 6. stavku 1. Direktive 2011/7 [...] nacionalni propis prema kojem nacionalni sud može odbiti tužbu za plaćanje naknade za troškove naplate o kojoj je riječ u toj odredbi zato što dužnik nije značajno kasnio s plaćanjem ili zato što je iznos tražbine s čijim je plaćanjem dužnik kasnio bio malen?”

O prethodnom pitanju

- 18 Uvodno valja podsjetiti na to da, kada je, kao u ovom slučaju, javno tijelo u smislu članka 2. točke 2. Direktive 2011/7 vjerovnik novčanog iznosa u odnosu na neko poduzeće, odnosi između tih dvaju subjekata nisu obuhvaćeni pojmom „poslovna transakcija” u smislu u smislu članka 2. točke 1.i stoga su isključeni iz područja primjene navedene direktive (presuda od 13. siječnja 2022., *New Media Development & Hotel Services*, C-327/20, EU:C:2022:23, t. 44.).
- 19 Međutim, Sud je nadležan za odlučivanje o zahtjevima za prethodnu odluku koji se odnose na odredbe prava Unije u situacijama u kojima se činjenice u glavnom postupku nalaze izvan područja izravne primjene prava Unije, ali u kojima su navedene odredbe postale primjenjive u skladu s nacionalnim zakonodavstvom jer je potonje upućivalo na sadržaj prava Unije (vidjeti, u tom smislu, presude od 15. studenoga 2016., *Ullens de Schooten*, C-268/15, EU:C:2016:874, t. 53., i od 30. siječnja 2020., *I. G. I.*, C-394/18, EU:C:2020:56, t. 45.).
- 20 U ovom slučaju sud koji je uputio zahtjev ističe da poljsko pravo proširuje pravo na naknadu troškova naplate na situacije koje nisu obuhvaćene Direktivom 2011/7, u kojima je vjerovnik iznosa čije je plaćanje zakašnjelo javno tijelo a dužnik je poduzeće, kako bi se naknada isplaćivala u potpunosti na isti način, bez obzira na to je li vjerovnik poduzeće ili javno tijelo. U tim je okolnostima zatraženo prethodno tumačenje potrebno kako bi se primjenjive odredbe prava Unije tumačile ujednačeno. Stoga na pitanje koje je postavio sud koji je uputio zahtjev valja odgovoriti.

- 21 Svojim jedinim pitanjem taj sud, u biti, pita treba li članak 6. stavak 1. Direktive 2011/7 tumačiti na način da mu se protivi praksa nacionalnih sudova koja se sastoji od odbijanja tužbi za isplatu minimalnog fiksnog iznosa na ime naknade za troškove naplate predviđenog tom odredbom iz razloga što je dužnikovo kašnjenje u plaćanju zanemarivo ili iz razloga što je iznos tražbine na koji se odnosi dužnikovo kašnjenje u plaćanju malen.
- 22 Kao prvo, člankom 6. stavkom 1. Direktive 2011/7 državama članicama se nalaže da osiguravaju da, u slučajevima kad se zaračuna kamata na zakašnjelo plaćanje u poslovnim transakcijama, vjerovnik ima pravo dobiti od dužnika fiksni iznos od najmanje 40 eura na ime naknade za troškove naplate. Usto, stavak 2. tog članka 6. nalaže državama članicama da osiguraju da se taj minimalni fiksni iznos duguje automatski, čak i bez slanja požurnice dužniku, i da navedeni iznos bude naknada za vjerovnikove vlastite troškove naplate.
- 23 Pojam „zakašnjelo plaćanje”, koji je temelj vjerovnikova prava da od dužnika dobije ne samo kamate na zakašnjelo plaćanje, nego i minimalni fiksni iznos od 40 eura, na temelju članka 6. stavka 1. te direktive, definiran je u članku 2. točki 4. navedene direktive kao plaćanje koje nije izvršeno unutar ugovornog ili zakonskog razdoblja plaćanja. Budući da ta direktiva obuhvaća, u skladu s njezinim člankom 1. stavkom 2., „sva plaćanja koja se izvršavaju kao naknada za poslovnu transakciju”, taj pojam „zakašnjelo plaćanje” primjenjuje se na sve poslovne transakcije razmatrane pojedinačno (presude od 20. listopada 2022., BFF Finance Iberia, C-585/20, EU:C:2022:806, t. 28., i od 1. prosinca 2022., X (C), C-419/21, EU:C:2022:948, t. 30.).
- 24 Kao drugo, u skladu s odredbama članka 3. stavka 1. i članka 6. stavka 1. Direktive 2011/7, što se tiče poslovnih transakcija između poduzeća i s odredbama članka 4. stavka 1. i članka 6. stavka 1. te direktive, što se tiče transakcija između poduzeća i javnih tijela, kamate na zakašnjelo plaćanje, kao i fiksni iznos od 40 eura, automatski dospijevaju nakon isteka roka za plaćanje predviđenog u članku 3. odnosno članku 4. Direktive 2011/7. Uvodnom se izjavom 17. te direktive u tom pogledu precizira da se „[d]užnikovo plaćanje smatra [...] zakašnjelim, u smislu prava na kamatu na zakašnjelo plaćanje, ako vjerovnik na datum dospijeca ne raspolaže iznosom duga pod uvjetom da je ispunio svoje zakonske i ugovorne obveze”.
- 25 Ništa u tekstu članka 3. stavka 1., članka 4. stavka 1. ili članka 6. stavka 1. Direktive 2011/7 ne upućuje na to da se najniži fiksni iznos predviđen potonjom odredbom ne duguje u slučaju zanemarivog kašnjenja u plaćanju ili zbog malog iznosa dotične tražbine, za koje je kašnjenje isključivo odgovoran dužnik.
- 26 Prema tome, iz tekstualnog i kontekstualnog tumačenja članka 6. stavka 1. Direktive 2011/7 proizlazi da se minimalni fiksni iznos od 40 eura, na ime naknade za troškove naplate, vjerovniku koji je ispunio svoje obveze duguje za svako plaćanje koje nije izvršeno po dospijecu kao naknada za poslovnu transakciju, bez obzira na iznos tražbine čije je plaćanje kasnilo ili trajanje tog kašnjenja.
- 27 Kao treće, to je tumačenje članka 6. Direktive 2011/7 potvrđeno njezinom svrhom. Naime, iz članka 1. stavka 1. te direktive, u vezi s njezinim uvodnim izjavama 12. i 19., proizlazi da ona ima za cilj ne samo odvratanje od kašnjenja u plaćanju, sprečavajući da ona postanu financijski privlačna dužnicima zbog niskih kamatnih stopa zaračunanih u takvoj situaciji, odnosno njihova nepostojanja, nego i učinkovitu zaštitu vjerovnika od takvih kašnjenja. U toj uvodnoj izjavi 19. precizira se, s jedne strane, da bi troškovi naplate također trebali uključivati naplatu administrativnih troškova i naknadu internih troškova pretrpljenih zbog zakašnjelog plaćanja i, s druge strane, da bi naknada u obliku fiksnog iznosa za cilj trebala imati ograničavanje

administrativnih i internih troškova vezanih uz naplatu (vidjeti u tom smislu presude od 20. listopada 2022., BFF Finance Iberia, C-585/20, EU:C:2022:806, t. 35. i 36. kao i od 1. prosinca 2022., X (Isporuke medicinskih proizvoda), C-419/21, EU:C:2022:948, t. 36.).

- 28 S tog gledišta, ni mali iznos dugovanog potraživanja ni zanemarivost kašnjenja u plaćanju ne mogu opravdati oslobađanje dužnika od plaćanja minimalnog paušalnog iznosa koji se duguje na ime naknade troškova naplate za svako kašnjenje u plaćanju za koje snosi isključivu odgovornost. Tim bi se oslobađanjem oduzeo cijeli korisni učinak članku 6. Direktive 2011/7, čiji je cilj, kao što je to istaknuto u prethodnoj točki, ne samo odvratanje od tih kašnjenja u plaćanju nego i to da se tim iznosima nadoknade „vjerovnikov[i] vlastit[i] troškov[i] naplate”, pri čemu se ti troškovi povećavaju razmjerno broju plaćanja i iznosima koje dužnik ne plati po dospelju. U tim okolnostima ne može se smatrati da taj dužnik ima „neki opravdan razlog” u smislu članka 7. stavka 1. drugog podstavka točke (c) te direktive da bi odstupio od plaćanja fiksnog iznosa iz članka 6. stavka 1. navedene direktive, s obzirom na to da se u stavku 3. tog članka 7. precizira da se za potrebe stavka 1. tog članka smatra da se „za ugovorni uvjet ili postupanje koje isključuje naknadu za troškove naplate, kao što je navedeno u članku 6., pretpostavlja da je posebno nepravedno” (vidjeti, u tom smislu, presude od 20. listopada 2022., BFF Finance Iberia, C-585/20, EU:C:2022:806, t. 37. i od 1. prosinca 2022., X (Isporuke medicinskih proizvoda), C-419/21, EU:C:2022:948, t. 37.).
- 29 Naposljetku, kad je riječ o članku 5. poljskog Građanskog zakonika, koji spominje sud koji je uputio zahtjev, u skladu s kojim zaštitu ne uživa pravo koje se ostvaruje protivno društveno-gospodarskoj svrsi ili načelima društvenog suživota, valja podsjetiti da načelo usklađenog tumačenja nacionalnog prava s pravom Unije zahtijeva da nacionalni sudovi, uz poštovanje, među ostalim, zabrane tumačenja nacionalnog prava *contra legem*, učine sve što je u njihovoj nadležnosti, uzimajući u obzir cjelokupno nacionalno pravo i primjenjujući metode tumačenja koje to pravo poznaje, da bi se zajamčila puna djelotvornost predmetne direktive i da bi se došlo do rješenja koje je u skladu s ciljem koji se njome želi postići (presude od 24. siječnja 2012., Dominguez, C-282/10, EU:C:2012:33, t. 27. i od 4. svibnja 2023., ALD Automotive, C-78/22, EU:C:2023:379, t. 40.).
- 30 Zahtjev usklađenog tumačenja uključuje, među ostalim, obvezu za nacionalne sudove da izmijene, ako je potrebno, ustaljenu sudsku praksu ako se ona temelji na tumačenju nacionalnog prava koje nije u skladu s ciljevima direktive. Slijedom toga, nacionalni sud ne može valjano smatrati da nije u mogućnosti protumačiti nacionalnu odredbu u skladu s pravom Unije samo zbog činjenice da se ta odredba ustaljeno tumačila na način koji nije spojiv s tim pravom (presuda od 6. studenog 2018., Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften, C-684/16, EU:C:2018:874, t. 60.).
- 31 Budući da se članak 5. poljskog Građanskog zakonika ne može tumačiti na način koji je u skladu s člankom 6. Direktive 2011/7, kako je protumačen u točkama 26. do 28. ove presude, i s obzirom na zahtjeve navedene u prethodnoj točki, nacionalni sud koji u okviru svoje nadležnosti mora primijeniti odredbe prava Unije dužan je osigurati njihov puni učinak izuzimajući iz primjene, prema potrebi, svaku suprotnu odredbu, pa bila ona i naknadna, a da pritom ne mora zatražiti ni čekati prethodno stavljanje izvan snage te nacionalne odredbe kroz zakonodavni ili bilo koji drugi postupak predviđen Ustavom (presuda od 24. lipnja 2019., Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, t. 58. i navedena sudska praksa).

- 32 S obzirom na prethodno navedeno, na pitanje valja odgovoriti tako da članak 6. stavak 1. Direktive 2011/7 treba tumačiti na način da mu se protivi praksa nacionalnih sudova koja se sastoji od odbijanja tužbi za isplatu minimalnog fiksnog iznosa na ime naknade za troškove naplate predviđenog tom odredbom, iz razloga što je dužnikovo kašnjenje u plaćanju zanemarivo ili iz razloga što je iznos tražbine na koji se odnosi dužnikovo kašnjenje u plaćanju malen.

Troškovi

- 33 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (osmo vijeće) odlučuje:

Članak 6. stavak 1. Direktive 2011/7/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o borbi protiv kašnjenja u plaćanju u poslovnim transakcijama,

treba tumačiti na način da mu se:

protivi praksa nacionalnih sudova koja se sastoji od odbijanja tužbi za isplatu minimalnog fiksnog iznosa na ime naknade za troškove naplate predviđenog tom odredbom, iz razloga što je dužnikovo kašnjenje u plaćanju zanemarivo ili iz razloga što je iznos tražbine na koji se odnosi dužnikovo kašnjenje u plaćanju malen.

Potpisi